

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep.

0032 OSLO

Deres ref.
08/557-1 CH

Vår sak
08/00872-014 004631/08 AK
601.40

Sted/Dato
Oslo, 28.04.08

HØRING - FORVALTNINGSREFORMEN - NOTAT OM FORSLAG TIL NYE ARBEIDSOPPGAVER TIL DET REGIONALE FOLKEVALGTE NIVÅET

Landsorganisasjonen i Norge (LO) viser til høringsbrevet fra Kommunal- og Regionaldepartementet om ovennevnte datert 26.02.08 og ønsker å avgi følgende kommentarer:

Generelt

LO viser til sine tidligere avgitte uttalelser, til Forvaltningsreformen og Distriktskommisjonens utredning.

LO tok i disse uttalelsene, om ny "Forvaltnings- og regionreform", utgangspunkt i noen overordnede problemstillinger som nærhet, hensiktsmessighet og styrket lokaldemokrati. LO ønsket at den varslede reformen kunne bidra til en opprustning av de nye regionale nivåene til beste for innbyggerne, næringslivet og samfunnet og for å kunne opprettholde tre folkevalgte forvaltningsnivåer i Norge.

LO vektla derfor i sitt utredningsarbeid regjeringens Soria Moria-erklæring fra 2005 som fremhevet følgende:

"Det skal være tre folkevalgte forvaltningsnivåer i Norge. Et fornyet og styrket regionalt forvaltningsnivå skal etableres. Regionnivået skal være den sentrale aktør for regional utvikling. En regionreform forutsetter at det først avklares hvilke oppgaver, myndighet og ansvar fra staten som skal overføres til regionene, og at regionene sikres en finansiering som svarer til oppgavene. Regjeringen vil gjennomføre en utredning av hvilke oppgaver som skal desentraliseres, og hvordan en samtidig omorganisering av fylkesmannsembetene kan gjennomføres. Noen av dagens fylkeskommuner er for små for disse oppgavene, og vi trenger derfor større regioner. Inndelingen i regioner må ta hensyn til avstander og identitet, og skje i en prosess der både kommunene og dagens fylkeskommuner deltar. Regjeringen tar sikte på at dette arbeidet skal være fullført og fremlagt for Stortinget slik at reformen kan iverksettes senest 1. januar 2010".

Høringssvar avgitt av flertallet av fylkestingene, og flertallet av de kommunene som har avgitt høring i spørsmålet om valg av forvaltningsmodell går inn for regionmodellen, og anbefaler denne som forvaltningsløsning. LO beklager derfor regjeringens standpunkt om å

skrinlegge sine høye ambisjoner fra Soria Moria-erklæringen om å etablere en forvaltningsreform med sterke regioner som et funksjonelt forvaltningsnivå fra 2010.

LO tar til etterretning at reformen nå må baseres på en forsterket fylkesmodell, og at det heller ikke da vil være riktig å endre navnet på dagens fylkeskommuner og fylkesting.

LO konstaterer at heller ikke de foreslåtte oppgaveendringene er i nærheten av de ambisjonene regjeringen hadde i Soria Moria-erklæringen, hvilket gir grunn til en viss bekymring. Dersom fylkeskommunen i framtida skal ha tilstrekkelig legitimitet blant innbyggerne, som et selvstendig politisk forvaltningsnivå, må de også ha tilstrekkelig med oppgaver.

LO mener derfor at regjeringen må arbeide videre med å få overført ytterligere oppgaver til regionalt nivå, for å kunne sikre opprettholdelsen av tre robuste folkevalgte forvaltningsnivåer i Norge.

På denne bakgrunn slutter LO seg til hovedinnholdet i høringen, men ønsker i tillegg å kommentere følgende forhold:

Fagskoleutdanningen

Under Kunnskapsdepartementets område foreslås det at:

"Regionene får et generelt ansvar for at det finnes et tilbud av godkjent fagskoleutdanning i regionen, som tar hensyn til lokalt, regionalt og nasjonalt kompetansebehov innenfor prioriterte samfunnsområder. Regionene vil stå fritt til å avgjøre om fagskoletilbudet i regionen skal realiseres i egen regi eller gjennom finansiering av private tilbydere. Fagskoleloven må endres for å ivareta dette."

LO er mer enn forundret over at regjeringen nå legger opp til en sterkere privatisering av fagskoleområdet ved å åpne for en endring av fagskoleloven. LO tar avstand fra dette.

LO har heller ikke forstått at forvaltningsreformens oppgavefordeling skulle brukes aktivt for å fremme privatiseringsforslag verken innenfor dette området eller i noen andre.

LO vil også påpeke viktigheten av at en sørger for like finansieringsordninger mellom tekniske fagskoler innenfor helse og omsorg, og støtter derfor regjeringens tanker om å likestille fagskolene i forhold til finansieringsordningene.

Dobbel regional administrasjon

LO har uttrykt nødvendigheten av å opprettholde et sterkt Fylkesmannsembete som kan ivareta regional stat, men som også burde omorganiseres til et rent tilsyns- kontroll og klageorgan. Det virker derfor uhensiktsmessig, slik regjeringen foreslår, å opprettholde en form for dobbeladministrasjon ved at både det regionale nivået og fylkesmannsnivået opprettholder konkret saksbehandling av forvaltningsoppgaver knyttet til oppgaveporteføljen for Landbruks- og matdepartementet og Miljøverndepartementet. Hvis målet således er å styrke det regionale folkevalgte nivået, bør disse oppgavene overføres til det regionale folkevalgte nivå.

Statens vegvesen og veinettet

Regjeringen foreslår at fylkeskommunene skal overta ansvaret for øvrige riksveger i Norge. Det innebærer at ca 80 prosent av vegnettet vil være fylkeskommunalt ansvar. LO mener at en slik overføring vil forutsette at staten bekoster nødvendig standardheving av riksvegnettet selv om disse overføres fylkeskommunene. Rammeoverføringene til fylkene og øvrige riksveger må videre ta hensyn til eventuelle etterslep.

LO vil her fremheve viktigheten av at regjeringen sørger for å opprettholde en faglig og kompetent vegmyndighet gjennom Statens vegvesen. Det må være et samferdselspolitisk mål å unngå uoversiktlige organiseringer som vil kunne gå utover faglig utøvelse og kvalitet. Det må være mulig å gjennomføre oppgavefordelingen mellom Statens vegvesen og fylkeskommunene uten at dette får faglige konsekvenser og uklare grenseoppganger mellom ansvarsområdene.

Regionale forskningsfond

LO er tilfreds med at regjeringen legger opp til en tettere kobling mellom næringslivet, høyskolene, regionale forskningsaktiviteter og regionen for å legge til rette for næringsutvikling og innovasjon. For å styrke regional forskning og samspillet mellom næringslivet, høyskoler og regionen tar regjeringen sikte på å opprette en ny ordning med regionale forskningsfond.

LO mener imidlertid at det ikke vil være hensiktsmessig å spre innovasjons- og forskningsmidlene på alle 19 fylker. Det bør i stedet anvendes en regionaliseringsform som fører til økt samarbeid mellom flere fylker i regionen, for eksempel ved at 3-4 fylker inngår i et samarbeid, herunder også med universitetsmiljøene.

Begrensede ressurser krever samspillende tiltak slik at de utfyller hverandre til felles beste. På denne måten får man utnyttet ressursene til den enkelte fylkeskommune på en bedre og mer effektivt måte, i forhold til de rammene som stilles til disposisjon. Det vil også kunne oppnås mer innovasjonsutvikling og anvendbar forskning for de pengene som anvendes ved at man slipper å bygge opp parallelle forskningsfondsadministrasjoner i alle fylker. Samtidig vil dette styrke den enkelte fylkeskommune betydelig som regional utviklingsaktør gjennom et bredere samarbeid over fylkesgrensene.

LO slutter seg til Forskningsrådets betraktninger, slik de fremkommer i høringen, om at de regionale forskningsfondene forvalter og fordeler avkastningen av et nasjonalt fond for regional forskning på anslagsvis 400 millioner kroner pr. år. Dette må imidlertid være friske penger som ledd i opptrappingen av norsk forskning. Opprettelsen av fondene må ikke gå på bekostning av nasjonale forskningsprioriteringer. Forskningen som skal styres av regionene må dessuten oppfylle kravene til god kvalitet og være godt koordinert innenfor helheten av øvrig norsk forskning.

LO mener at en forsvarlig forvaltning av regionale forskningsfond forutsetter at regionene utarbeider helhetlige FoU-strategier og at fondene får forskningsfaglige kompetente sammensatte styrer. Forskningsrådet bør derfor involveres sentralt i oppnevningen av fondsstyrene, eventuelt sikres representasjon i fondenes styre.

Regional Innovasjon

Et sentralt område i forvaltningsmeldingen gjelder delegeringen av næringspolitikken og deleierskapet til Innovasjon Norge. En viktig utfordring for regjeringen vil derfor være å se forvaltningsmeldingen i sammenheng med den kommende Innovasjonspolitiske meldingen. Denne oppgaven vil måtte bestå i å tydeliggjøre **behovet** for en sterkere samordning av innovasjonspolitikken på tvers av sektorer, regioner og politikkområder og, i forlengelsen av dette, avklare **hvordan** en samordning av innovasjonspolitikken kan foregå, mellom regionalt og nasjonalt nivå. En slik samordning vil etter LOs oppfatning, kreve nye politiske prosesser, mellom staten og regionene.

Innovasjon Norge har omfattende næringsrettet og regional erfaring. De samarbeider nært med næringslivet i inn- og utland og med myndighetene på alle nivåer. De gir finansielle og faglige bidrag overfor ulike bedriftsnettverk, innovasjonssentra, etablerersentra med mer. Deres nære relasjoner til andre nasjonale og internasjonale virkemiddelaktører, bidrar til at Innovasjon Norge fremstår som det mest opplagte miljøet de nye regionene bør anvende som koordinator for å kunne utvikle og samordne den regionale innovasjonstjenesten. At regionene også vil ha sine to representanter i de regionale styrene og øve innflytelse på hele Innovasjon Norges nasjonale og internasjonale virksomhet, gjennom det nye eierforumet, forsterker dette valget ytterligere slik LO ser det.

LO vil dessuten fremheve nødvendigheten av at regionene må utvikle et tettere utviklingsmessig samarbeid med de regionale partnerskapene som LO og NHO er del av.

Samarbeid med partene i arbeidslivet

Departementet skriver i høringsnotatet at for å lykkes med gjennomføringen av reformen er det viktig med et godt samarbeid med partene i arbeidslivet.

LO er tilfreds med at departementet fremhever betydningen av dette samarbeidet og vil inngå en intensjonsavtale med partene om gjennomføringen av reformen. LO har klare forventninger til at dette vil bli godt ivarettatt av regjeringen og at departementet følger opp den skisserte prosessen med partene i samsvar med lov- og avtaleverk.

Det nye regionalnivåets overordnede rolle

For LO er det helt avgjørende at det "nye regionale forvaltningsnivået" klarer å tilby innbyggerne offentlige tjenester av høy kvalitet, og med et høyt servicenivå. Hovedmålet med reformarbeidet må derfor fortsatt være å:

Sikre innbyggerne gode og likeverdige tjenester og god service uavhengig av geografi

Sikre sosial utjevning og en balansert utvikling mellom ulike regioner og landsdeler

Sikre opprettholdelse og utvikling av levedyktige lokalsamfunn

Sikre arbeidsplasser, sysselsetting og regional og lokal næringsutvikling

Sikre og utvikle det lokale og regionale selvstyre og folkelige deltakelse

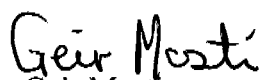
Sikre bærekraftig utvikling og god ressursmessig forvaltning

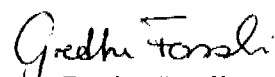
Sikre og utvikle en sterk offentlig sektor med god kompetanse og høy kvalitet i tjenestene, og unngå en reform som medfører forslag om økt konkurranseutsetting og privatisering av offentlige tjenester.

Sikre de ansattes arbeidsrettslige stilling, opparbeidede tariffmessige, faglige og sosiale rettigheter, samt medbestemmelse

Sikre nasjonalstatens mål og politikk i regionalpolitisk sammenheng

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Geir Mosti

Grethe Fossli

Saksbehandler: Anthony Kallevig